

особливістю мультимедіа є відсутність стабільної композиційної єдності, пов'язана із вікноросторовим існуванням та можливостями вибору різних технічних засобів. Це дозволяє створити художній твір, де поєднуються звукопластичні та часово-просторові засоби виразності. Важливою ознакою мультимедійних творів є інтерактивність, яка дозволяє глядачу брати безпосередню участь в художньому аудіовізуальному творі. Таким чином, мультимедійні проекти постають перед глядачем як складна система артефактів, символів і знаків, новітня художня мова, в якій закладена не лише контентуальна, але й соціальна інформація.

Така багаторівневість мультимедіа як особливого середовища створює власні фактори впливу на сприйняття глядача. Використовуючи комбінування інформації, по'єднуючи різний аудіовізуальний матеріал в єдиний продукт сприйняття, долучаючи до нього витвору різноманітні інтерактивні додатки художники запрошують користувача до віртуальної дії. Таким чином, комп'ютерне моделювання, візуалізація та імітація поведінки людини з віртуальним середовищем, змінюють сприйняття аудіовізуального художнього твору, пропонуючи глядачу цифровий діалог.

ХАОС ЯК ОСНОВА ДЕКОНСТРУКТИВІЗМУ

Кунецова Ірина Олексіївна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри комп'ютерних технологій дизайну Національного авіаційного університету, член Всесвітньої Асоціації по математичній естетиці

Пономаренко Вероніка Ігорівна, студентка 3 курсу Національного авіаційного університету

Деконструктивізм – сучасний стиль в архітектурі та дизайні (виявив себе також в літературі та музиці), що сформувався протягом 1980-х років. Його попередником були авангард та конструктивізм.

Теоретичну основу деконструктивізму було сформовано французьким філософом-постструктуралістом Ж. Дерріда. Він вважав, що деконструктивізм є методом завдяки якому можна побачити конфлікт між сприйняттям людиною зовнішнього образу форми з її змістом. Деконструктивізм являється образами в мистецтві, архітектурі, дизайні, що виражають хаотичність форми, а саме: руйнацію, деформацію, розширення з зміщенням певних площин, об'ємів відносно одне одного, тобто іншими словами це стиль хаосу. Саме деконструктивізм був першим зі стилів, котрий взяв хаос за основу творення композиції [1, с. 147].

Але чи можна стверджувати, що хаос з'явився тільки в стилі деконструктивізм? Якщо проаналізувати історію, то можна сказати, що хаос був основою створення всього живого. Про хаос пишуть у міфах стародавніх цивілізацій. Наприклад, у грецьких міфах «хаос» вважають початком, з якого вийшла земля та небо, з якого народився світ.

У Середньовіччі хаос сприймався як щось негативне, від чого треба відмовитися,

оскільки в ті часи панівне місце займали релігійні погляди, котрі визнавали існування тільки Єдиного Бога, що створив світ. Тоді як хаос розглядався повною протилежністю, що не здатний творити, основна його мета – руйнація. У часи Відродження відбувалося повернення до античності, де хаос мав неабияке значення, але людство вже не сприймало його, так як в стародавні часи, хоча і не відштовхувало його. У основі філософії бароко – хаос.

Пізніше навіть у стилі класицизм хаос виражався через повну його відсутність. Таке прагнення було спричинено намаганням людей тих часів якомога більше відчувати структурність, впевненість у своїх діях, певну статичність та рівновагу, надійність, що є повною протиположністю хаосу.

Вже в часи авангарду (узагальнююча назва течій в європейському мистецтві, що виникли на стику XIX і XX століть) у мистецтві можна прослідкувати появу певної асиметричності, дисгармонічності, хаотичності. Тобто у мистецтві, архітектурі, дизайні все більше звергаються до чогось нового – хаосу, котрого протягом довгого часу намагалися уникати. Таке тяжіння було зумовлено певною кризою в мистецтві та суспільстві, що ґрунтувалося на стрімкому розвитку науки та промисловості.

З часом хаос як основний метод формування композицій найповніше розкривався в стилі деконструктивізм. Саме завдяки деконструктивізму можна довести, що хаос здатний на щось більше, крім руйнації.

В деконструктивізмі хаотичність проявляється головним чином через особливості даного стилю, через його композиційні прийоми та методи. Щоб зрозуміти як саме досягти через хаотичні прийоми побудови композиції (як в мистецтві, архітектурі, так і в дизайні) гармонійного результату, слід проаналізувати основні засоби та методи, що використовуються.

Відомо, що будь-яка композиція складається з плям, ліній та площин. Якщо в більшості стилів їх використовують динамічно, статично, але все одно зрівноважено (наприклад, класицизм, ампір, модерн тощо), то в деконструктивізмі цю рівновагу намагаються навпаки деформувати.

Такий засіб композиції, як пляма, в деконструктивізмі використовується здебільшого для акцентування загальних форм. Тобто в подібних композиціях намагаються: відокремити певні частини загальної картини, хаотично поділити на певні одиниці, підкреслити певну гру площин тощо.

Важливу роль в даному стилі відводиться лінії. Саме завдяки хаотичній та непередбачуваній грі геометричних прямих ліній з викривленими, переходу від прямих до перетікаючих смуг, відбувається пошук потрібної форми. Також створювані композиції з ліній використовуються для акцентування та декорування певних частин композиції (найбільше виражено в архітектурі та дизайні інтер'єру).

Площини також мають велике значення. Саме з площин митці, архітектори, дизайнери намагаються провести певну деформацію, розшарування з зміщенням певних частин площини або об'єму відносно одне одного. Саме завдяки пошуку незвичних форм, об'ємів, площин та їх непередбачуваному комбінуванню створюється неперевершений проєкти дизайну, архітектури тощо. Такі комбінації завжди підкреслюються грою ліній та акцентуванням плям.

Тобто хаотичне поєднання таких елементів, як лінія, пляма та площини (або об'єми),

опорюють композиції незвичних форм, котрі не зустрічаються в природі. Слід зауважити, що в деконструктивізмі присутня й певна структурність та порядок, але у відношенні з суперечливими формами, цей порядок виступає як складова хаотичної побудови композицій.

Отже, головною відмінністю деконструктивізму був той факт, що на противагу більшості інших стилів (котрі оспівували ідею гармонічності та врівноваженості) він є прихильником дисгармонії та хаосу. Ця винятковість протягом багатьох століть брала підшттовхнену, що спричинило потребу у мистецтві, дизайні, архітектурі в епоху постсучасності.

Література:

1. Поклев В.И. Экопсихология для архитекторов: процесс и форма. / В.И. Иовлев, – Екатеринбург: Полиграфист, 1992. – 304 с.
2. Турбин Д.А. Деконструктивизм // <http://karavul-club.ru/index.php/dekonstruktivizm/> (цит. 40-датурбин-7С-деконструктивизм)
3. Хадид З. Взглядываясь в бездну / З. Хадид - Издательство: Архитектура-С, 2007. – 136 с.
4. Исмеиева В. Деконструктивизм // http://www.deko-art.ru/design/design_encyclopedia/deconstrust.php

ТЕАТРАЛЬНЫЙ МУЗЕЙ КАК ФЕНОМЕН ВИЗУАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ

Очиренко Татьяна Станиславовна, кандидат культурологии, доцент кафедры культурологии и искусствоведения Одесского национального политехнического университета

Визуальная культура на сегодняшний день становится доминирующей формой культуры, объединяя в своем проблемном поле разные направления, концепции, школы и, соответственно, разные науки (антропологию, психологию, культурологию, искусствоведение, социологию).

Исследование проблемы визуализации искусства в эпоху глобализации, приобретает новую актуальность в связи с увеличением влияния зрительный образов на познание человека, на формирование его индивидуальной системы ценностей и на социальную культуру.

О потенциальных возможностях зрелищности писал еще в двадцатые годы И. Юффе, исследуя особенности киноязыка как визуального феномена искусства, шествуя на его синтетичности и универсальности. Примером доминирования визуальности и того типа удовольствия, который обозначен Р.Бартом [1] как насыщение от текста (т.е. свойство текстов доставлять яркие, насыщенные впечатления «здесь и сейчас»), является кино с рядом его современных особенностей.

**ВІЗУАЛЬНІСТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ:
СТАТУС, ДИНАМІКА, КОНТЕКСТИ**

матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції

ББК 8.667.1
УДК 130.2:7.01

**ВИЗУАЛЬНІСТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ:
СТАТУС, ДИНАМІКА, КОНТЕКСТИ.**

**Матеріали третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції
(9-10 жовтня 2013 р.). – Черкси, Брама-Україна, 2013. – 244 с.**

Збірник матеріалів третьої Всеукраїнської конференції «Візуальність в українській культурі: статус, динаміка, контексти» включає доповіді учасників конференції, які публікуються в авторській редакції. Продовжено дослідження феномену візуальності у його філософсько-культурологічному та мистецтвознавчому аспектах. Значну увагу приділено національним вимірам візуальних практик сучасності та діяльності музею як результату та засобу формування візуальної культури.

Редакційна колегія:

Личкова Володимир Анатолійович – доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік АН Вищої освіти України, професор кафедри філософії та гуманітарних дисциплін Чернігівського державного технологічного університету

Романенко Наталія Григорівна – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

Панченко Валентина Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри етики, естетики та культурології філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Гладун Ольга Дмитрівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, директор Черкаського обласного художнього музею

Пушонкова Оксана Анатоліївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, старший науковий співробітник відділу науково-освітньої роботи Черкаського обласного художнього музею

Конференцію проведено у спільному форматі з фестивалем сучасного мистецтва і графічного дизайну «Три крапки»

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ВІЗУАЛЬНІСТЬ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ

Личковах Володимир Анатолійович	3
Етнокультурні особливості української естетичної думки	
Пушонкова Оксана Анатоліївна	7
Методологія візуальних досліджень Постсучасності	
Литвин Ярослав Миколайович	12
Пам'ять та історія: визначення вектора історичного нарративу	
Коваль Олег Володимирович	14
Про лінгвістичні входження в образотворчий і візуальний текст	
Бондаренко Сергій Дмитрович	18
Візуальна інформація як технологічний ресурс в умовах віртуалізації суспільства	
Зайцева Світлана Леонідівна	20
Візуальне сприйняття і проблема розуміння	
Кожем'якіна Оксана Миколаївна	23
Візуалізація довіри як творчий прийом формування культури довіри	
Братко Костянтин Володимирович	24
Феноменологічний аналіз бачення в філософії Мердо-Понті	
Колотова Оксана Олександрівна	26
Семіотичні функції «дзеркальності» в українській міфології	
Білько Дмитро Вікторович	29
Медіа-диспозитив: пошуки композиції між візуальним та образом	
Северенчук Богдан Михайлович, Северенчук Аліна Михайлівна	33
Зміст візуальності в контексті сучасних інформаційних викликів	
Кретов Павло Васильович	35
Візуалізація: символ, мова, смисл	
Дубина Олександр Олександрович	39
Соціальні медіа: офлайн-романтизм	
Сладкевич Нікіта Вікторович	42
Візуальні практики комп'ютерних ігор	
Усенко Наталя Олександрівна	44
Мультимедіа як феномен сучасної культури	
Кузнецова Ірина Олексіївна, Пономаренко Вероніка Ігорівна	45
Хаос як основа деконструктивізму	
Овчаренко Тетяна Станіславівна	47
Театральний музей як феномен візуальної культури	
Колісник Максим Іванович	50
Архітектонічна роль музею у конструюванні візуальності	

- 52 **Сичова Катерина Вікторівна**
Розуміння та візуалізація людської тілесності
в давньоруській протоестетиці та мистецтві
- 54 **Поліхов Олег Леонідович**
Синтез мистецтв у творчості О.Скрябіна
- 56 **Загорулько Марія Анатоліївна**
Емблематичне мистецтво і курйозна поезія у візуальному просторі
українського Бароко
- 59 **Усікова Людмила Сергіївна**
Візуально-естетичні особливості іконографічної традиції Київської Русі
- 62 **Корчовий Павло Олександрович**
Естетика жакливого у постмодерністському мистецтві
- 64 **Шевченко Зоя Володимирівна**
Візуальна репрезентація гендеру як одна з умов підтримання та відтворення
соціального порядку

СТУДЕНТСЬКА ПІДСЕКЦІЯ:

- 65 **Мельник Владислав Володимирович**
Семіотика космологічних ідей трипільської культури
- 67 **Федоренко Севастьяна Олександрівна**
Транс-візуальність постаті Т.Г. Шевченка як символу України
- 70 **Комлєва Олена Олександрівна**
Архетип Матері в українській ментальності та його застосування
в медіаконструюванні реальності
- 72 **Грабарєва Катерина Павлівна**
Втілення юнгівських архетипів в українській традиційній культурі
- 75 **Ткач Ірина**
Нон-фініто як естетичний феномен
- 78 **Семйошина Марина Анатоліївна**
Формування візуальної культури у професійній освіті

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНИЙ МУЗЕЙ. ОБРАЗИ ТА АРХЕТИПИ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

- 81 **Гладун Ольга Дмитрівна**
Форми популяризації діяльності сучасного музею (з досвіду ЧОХМ)
- 85 **Білокінь Ольга Всеволодівна**
Семіотичний компонент самозображення і реценції Тараса Шевченка
- 92 **Колесник Олена Сергіївна**
«Катерина» Тараса Шевченка як візуальна інтерпретація українського космосу
- 94 **Бондаренко Ольга Афанасіївна**
Літературно-меморіальний музей Т.Г. Шевченка та Батьківська садиба Кобзаря
як феномени візуальної культури

	Долгіч Надія Василівна	96
	Дух твій, Провіснику, понад віками і континентами	
	Файзулліна Ганна Станіславівна	102
Етнокультурні архетипи в українському мистецтві: літературні образи та живописні візуалізації		
	Личковах Володимир Анатолійович	106
	Знак Риби в етнокультурі	
	Павельчук Іванна Андріївна	109
Образи-архетипи українського традиційного мистецтва у дискурсі постімпресіоністичних експериментів олійного живопису другої половини ХХ століття		
	Марційчук Юлія Іванівна	112
Візуалізація образу Т. Г. Шевченка (на прикладі кінематографічних проєктів)		
	Олійник Наталія Іванівна	114
Національні образи-архетипи в українському настінному розписі		
	Трошинська Олена Іванівна	116
Сучасна інтерпретація картини «Козак Мамай» (роботи учасників симпозіумів народного мистецтва «Суботів» з фондів Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»)		
	Мархайчук Наталя Віталіївна, Троян Анатолій Трудович	121
Образи-архетипи «українського світу» в монументальній спадщині Валерія Бондаря		
	Цуларія Тетяна Вікторівна	126
	Марія Яненко: цвіт традиції	
	Борцова Катерина Олександрівна	128
	Т. Г. Шевченко та графічна творчість М. С. Самокиша	
	Чадаєва Катерина Юрьевна	131
Казимир Малевич и Пархомовский историко-художественный музей		
	Піщанська Вікторія Миколаївна	134
Стильові особливості архітектури козацької доби		
	Середа Наталія Борисівна	136
Гема козаччини в сучасній українській монументальній пластиці		
	Бондаренко Тамара Олександрівна	139
Керамічна іграшка Ольги Отнякіної-Бердник в колекції Черкаського художнього музею		
	Горовий Анатолій Васильович	141
Осягнення музейних парадигм через самостійну вербальну та візуальну творчість		
	Алексанова Анжела Василівна	143
Соціально-орієнтовані музейні проєкти як засіб формування візуальної культури		
	Бугеря Марина Олександрівна	146
Художня візуалізація наративної історії в дитячій творчості		
	Семиліт Микола Васильович	149
Візуалізація образів майбутнього як пізнання минулого і шлях до зміцнення особистості		

- 151 **Дикуха Юлія Олексіївна, Личковах Володимир Анатолійович**
Візуалістика українського писанкарства і сучасна естетотерапія
- 157 **Березкин Александр Павлович**
Експозиция как способ визуального диалога с посетителями

СТУДЕНТСЬКА ПІДСЕКЦІЯ:

- 158 **Курська Ольга Станіславівна**
Образ шевченківської Катерини як архетип України XIX століття
- 160 **Темченко Анастасія Едуардівна**
Неперевершений художник-графік (до 200-ліття від дня народження Тараса Шевченка)
- 162 **Гарнага Анна Юріївна**
Перспективи розвитку сучасної витинанки
- 164 **Дон Катерина Віталіївна**
Образи-архетипи українського традиційного мистецтва
- 167 **Науменко Альона Сергіївна**
Національний монументальний стиль школи Бойчука: синтез традицій українського іконопису з засадами мистецтва Проторенесансу
- 169 **Самоходська Марія Ігорівна**
Семантика формотворення і декорування кераміки Трипільля-Кукутені
- 171 **Цьомик Аліна Олександрівна**
Актуальність використання витинанки у сучасному світі
- 173 **Пушонкова Олеся Олексіївна**
Національний колорит у рекламі та мистецтві соціального плакату

СЕКЦІЯ 3

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ В КУЛЬТУРІ, МИСТЕЦТВІ, ДИЗАЙНІ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

- 176 **Романенко Наталія Григорівна, Галицька Олена Валеріївна**
Перспективи розвитку регіональної дизайн-освіти
- 178 **Цьомра Тетяна Сергіївна**
Культурологічні основи мистецької освіти у формуванні творчої особистості
- 180 **Жлудько Вера Николаевна, Личковах Владимир Анатольевич**
Визуальная поэтика (презентация книги В. Жлудько и М. Коновальчук «Пятое время года»: изобразительное искусство + поэзия = соговoreние)
- 183 **Яковець Інна Олександрівна**
Фактори саморегуляції музейної діяльності
- 188 **Квітка Ольга Леонідівна**
Сучасні тенденції в осмисленні феномену графічного дизайну
- 190 **Кузнецова Тетяна Анатоліївна**
Формування візуальної культури в професійній освіті

	Полудень Лілія Іванівна	193
	Підготовка дизайнера інтер'єру в умовах вищої професійної освіти	
	Храмова-Баранова Олена Леонідівна, Дорошкевич Ірина Павлівна	195
	Асоціативна ілюстрація як інтерактивний засіб графічної виразності в дизайні книги	
	Линовицька Анастасія Олександрівна	197
Проблематика застосування електронних засобів навчання в освітньому процесі	Луговський Олександр Федорович	199
	Мотиваційні чинники вітчизняного дизайну	
	Макарова Анна Леонідівна	201
Проектний образ і традиційні графічні техніки в сучасному графічному дизайні	Булка Світлана Леонідівна	204
Візуальне сприйняття якостей літака за допомогою елементів та принципів побудови композиції	Глушич Артем Олегович	206
Принципи художнього проектування експозиційного простору, що були розроблені Сенежською студією	Глушич Олег Миколайович	209
Синтез мистецтв в архітектурі як формування єдиного образу міста	Гончаренко Анастасія Олексіївна	212
Нові прийоми у візуальній мові української скульптури 2000-х рр.	Мараховський Андрій Андрійович, Чередниченко Юлія Анатоліївна	219
Перспективи розвитку сенсорного дизайну в інтер'єрі	Оленів Олег Анатолійович	221
Цифрові технології в українському медіа-мистецтві початку XXI століття: методологічна база дослідження		

СТУДЕНТСЬКА ПІДСЕКЦІЯ:

	Руснак Яна Володимирівна	223
	Мистецтво батику	
	Корженевич Дарина Олегівна	225
	Постмодернізм в інтер'єрі: інтелектуальний гумор	
	Косаченко Валерія Юрійівна	227
Аналіз об'єктів освітлення дизайнера Росса Лавгроува	Залізко Юлія	229
	Дизайн дитячої кімнати	
	Соломенко Анна Гідаєтівна	231
Лавка в інтер'єрі крізь живопис Вікторіанської епохи	Шепель Ганна Валентинівна	233
	Особливості інтер'єрів сучасних яхт	
	Сірак Вікторія Володимирівна	235
	Рух в дизайні	